

PROCES VERBAL

*al ședinței Grupului Operativ de Lucru privind Traficul de Ființe Umane (GOL privind TFU),
prezidat de Secretariatul Permanent al Comitetului Național pentru Combaterea TFU (SP al CN CTFU),
Cancelaria de Stat*

Detalii ședință			
Data	26.12.2024		
Timpul	09.00 -12.00		
Co-Președinți	Misiunea OIM în Moldova, AO Centrul Internațional "La Strada"		
Raportor	Secretariatul Permanent (SP), Misiunea OIM în Moldova, Participanții		
E-mail	lilia.pascal@gov.md ; ddonoaga@iom.int , elena.botezatu@lastarda.md ; comunicare@lastrada.md , valeriu.berlinschi@gov.md , tfomina@lastrada.ma , egorgosmsps@yahoo.com		
AGENDA			
Nr/r	Timpul	Subiecte pentru discuții	Facilitator
1.	09:00-09:30	Înregistrarea participanților. Cafea de bun venit	
2.	09:30 – 9:40	Cuvânt de deschidere	Secretariatul Permanent Misiunea OIM în Moldova CI La Strada
3.	9:40 - 9:55	Evoluția fenomenului traficului de ființe umane în anul 2024, forme de exploatare identificate.	Ministerul Afacerilor Interne Procuratura Generală
4.	9:55-10:10	Cooperarea intersectoriala intre autoritățile centrale si cele locale in vederea identificării prezumatelor victime a traficului de ființe umane, inclusiv în rândul străinilor.	Ministerul Afacerilor Interne Ministerul Muncii și Protecției Sociale

5.	10:10 – 10:50	Concluziile si recomandările studiului: “Analiza situațională privind funcționalitatea Comisiilor teritoriale pentru combaterea traficului de ființe din Republica Moldova”	Ecaterina Berejan, consultat OIM
6.	10:50-11:20	Cercetare privind incidentele de trafic, tendințele, riscurile și vulnerabilitatea la traficul de persoane în Moldova în contextul războiului din Ucraina - concluzii preliminare	Kiril Sharapov, profesor asociat la Universitatea de Științe Aplicate din Edinburgh Napier; Coordonator al rețelei de cercetare în migrație și mobilități;
7.	11:20 -11:50	Studiu analitic privind investigarea si judecarea cauzelor de trafic de persoane si a infracțiunilor conexe.	Diana Ionita, experta națională
8.	11:50 - 12:00	Concluzii finale. Închiderea ședinței.	Secretariatul Permanent
	12:00	Pauza de cafea	
Informații și link-uri relevante			
www.antitrafic.gov.md ; Safe migration and anti-trafficking Hotline 0800 77777; portal https://www.migratiesigura.md ; information portal www.newsmaker.md ;			
Participanți:			
Lilia Pascal, SP,CS	Olesea Borta, ANOFM	Pleșca Cristian, IGPF	
Diana Certan-Donoagă, IOM,	Teleşco Natalia, MMPS;	Liuba Todica, CAP	
Vitalie Bînzari, ISM	Cirimpei Pavlina, CPPVPP	Viorel Nartea, IGPF,	
Vitalie Psenicinîi, CCTP	Rodica Moraru-Chilimari, MMPS	Igor Lambă, PG	
Natalia Nicula, UNODC	Participanți On-line Alexandru Donos, CNFACEM	Diana Pasal, AGSSÎ	
Victoria Gortolomei, Amasada SUA	Tatiana Fomina, CI La Strada	Frînea Nadejda, OIM	

Cavaliuc Liuba, IGM	Kiril Sharapov, profesor asociat la Universitatea de Științe Aplicate din Edinburgh Napier;	Viyaleta Volkava, OIM
Bivol Octavian, INJ	Cristina Triboi, "Terre des hommes Moldova"	Ecaterina Berejan, OIM
	Veronica Lupu, Asociația Femeilor de Carieră Juridică, Moldova	Diana Ioniță, OIM

Rezumatul discuțiilor/propuneri și recomandări/puncte de acțiune

Agenda	Discuții	Recomandări/ Acțiuni
2. Cuvânt de deschidere	<p>Lilia Pascal – Șefă, Direcția drepturile omului și cooperarea cu societatea civilă, Cancelaria de Stat a salutat participanții, a menționat că lucrările ședinței sunt traduse în engleză și rusă, a încurajat participanții prezenți și online să fie activi și să participe la discuțiile pe subiectele din Agendă, o agendă foarte interesantă, care s-a axat pe studiile și cercetările realizate pe perioada anterioară. De asemenea a subliniat, că fiind la finele anului 2024 și în preajma anului 2025 este foarte important de discutat despre realizări, provocări și va fi mai simplu pentru planificări pe următorul an.</p> <p>Ca elemente majore a menționat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a fost completat chestionarul în domeniul exploatarea copiilor a Departamentului de Stat SUA, în decembrie au parvenit întrebări suplimentare de completare/coordonare și a mulțumit tuturor pentru implicare, ceea ce a fost posibil de încheiat acest exercițiu cu succes; - momentan suntem în proces de completare și a Chestionarului Departamentului de Stat al SUA pe domeniu TFU, termenul limită a fost pentru 31 decembrie, dar la solicitare a fost extins până la 14 ianuarie 2025. A făcut clarificări la modalitatea de lucru în continuare pe acest chestionar; - a anunțat că au primit Proiectul Raportului de evaluare GRETA, runda a patra, care va fi distribuit instituțiilor pentru a răspunde la întrebările/neclaritățile pe marginea acestui proiect, după 10-12 ianuarie. Vor participa numai instituțiile de resort, conform procedurii. Ulterior experții GRETA vor examina răspunsurile, vor definitiva Raportul și acesta va fi plasat pe site-ul CoE. 	

A mulțumit încă odată tuturor pentru dedicație, profesionalism în implementarea Planului Național de Acțiuni din domeniu pentru anul 2024. A subliniat că a fost desfășurată o ședința a CN CTFU, dar a specificat faptul că au fost desfășurate 4 ședințe a Grupului Operativ de Lucru (GOL) (inclusiv pentru refugiați) și 4 ședințe a Grupului Tehnic Coordonator al SP al CN CTFU, în cadrul cărora au fost discutate cele mai stringente subiecte.

A oferit cuvântul de salut doamnei Diana Certan-Donoagă, copreședinte al ședinței.

Diana Certan-Donoagă - Coordonatoare program, Misiunea OIM în Moldova. A salutat audiența și a menționat studiile (două, în conformitate cu Agenda), care au fost susținute de către OIM. Unul a fost susținut financiar de către Guvernul Suediei și altul cu suportul Departamentului de Stat al SUA. Speră că rezultatele și recomandările experților pe marginea acestor studii să fie relevante și de folos pentru îmbunătățirea politicilor naționale în domeniu.

De asemenea a subliniat că OIM a susținut activitatea GOL, speră să fie posibil acest suport și pentru viitor, chiar dacă nu vor fi resurse financiare. În ultima perioadă OIM a susținut desfășurarea a 2 evenimente:

- un Atelier de 2 zile pentru procurori și polițiști din Ucraina (13 specialiști) și Moldova. Atelierul a fost foarte productiv și a consolidat cooperarea specialiștilor din ambele țări;
- 4 instruirii pentru procurori și polițiști de frontieră (a câte 25 persoane);
- urmează să fie realizate încă 5 instruirii pentru a implica cât mai mulți specialiști și speră că raportul național pentru 2024 să reflecte un număr mai mari de confiscări de bunuri, urmare a acestor instruirii.
- continuă instruirile (5 ateliere) în colaborarea cu MMPS a specialiștilor (Echipele multidisciplinare), care activează în implementarea MNRV.

A urat succes desfășurării line ședinței și a felicitat participanții cu ajunul sărbătorilor de iarnă.

Tatiana Fomina (on-line) – Expertă analitică, AO CI ”La Strada”. A felicitat participanții cu ajunul sărbătorilor din numele organizației pe care o reprezintă și a trecut în revistă cele mai importante activități realizate de către CI ”La Strada:

- a contribuit la dezvoltarea rapoartelor JTIP și GRETA în 2024, răspunzând la chestionarele elaborate pentru colectarea datelor despre eforturile țărilor în prevenirea și combaterea TFU.

În plus, expertul La Strada a realizat o analiză a jurisprudenței din Republica Moldova privind TFU, pentru perioada octombrie 2020 - iunie 2024. Evaluarea s-a axat pe abordarea vulnerabilității asociate TFU. Concluziile acestui raport analitic au fost integrate în raportul de evaluare al țării, elaborat de experții GRETA, care va include recomandări pentru Guvernul Republicii Moldova privind îmbunătățirea răspunsului național la TFU;

	<ul style="list-style-type: none"> - a contribuit la dezvoltarea de date și cercetări și le-au promovat în inițiative de advocacy la nivel național și internațional; - a oferit suport Ministerului Muncii și Protecției Sociale (MMPS) în implementarea Programului de creare și dezvoltare a Mecanismului național de referire pentru protecția și asistența victimelor Infracțiunilor (MNRV) - expertul La Strada, în colaborare cu MMPS și OIM, a elaborat proiectul Ghidului privind identificarea victimelor și a victimelor prezumate ale TFU în cadrul sistemului de asistență socială. Necesitatea actualizării ghidului precedent a fost determinată de reforma sistemului de asistență socială „RESTART” și de modificările în cadrul instituțional al MNRV; - expertul La Strada a fost invitat să sprijine elaborarea conceptului de „servicii de însoțire/sprijin”, prevăzut la p. 69 al Programului MNRV. În acest context, în baza unui acord cu MMPS, s-a decis realizarea unui studiu de fezabilitate, care să analizeze scenariile posibile pentru organizarea acompanierii victimelor infracțiunilor, compararea acestora și formularea de recomandări pentru alegerea celui mai eficient model. - reprezentanții La Strada au participat în calitate de formatori la sesiuni de instruire și informare privind identificarea victimelor infracțiunilor și funcționarea MNRV, organizate de CS, MMPS și OIM pentru specialiștii implicați în combaterea TFU, inclusiv membrii echipelor multidisciplinare teritoriale. <p>A menționat că Agenda este una foarte interesantă, care propune să fie prezentate rezultatele preliminare sau finale ale 3 studii foarte necesare. A urât succes în desfășurarea ședinței.</p> <p>Lilia Pascal – a trecut la realizarea Agendei și a oferit cuvântul primului vorbitor, dar a propus să se prezinte participanții la ședință, inclusiv și cei care participă on-line și după se va prezenta Agenda.</p>	
<p>3. Evoluția fenomenului traficului de ființe umane în anul 2024, forme de exploatare identificate.</p>	<p>Vitalie Pșenicinî - Director interimar al CCTP, a trecut în revistă următoarea informație:</p> <ul style="list-style-type: none"> - au fost înregistrate (în perioada de 11 luni a anului 2024) 53 de cauze penale o creștere cu 20% comparativ cu anul trecut. Dintre acestea trafic de copii – 63% din cazuri aparțin exploatării sexuale, urmate prin exploatare prin muncă și exploatare prin cerșit. Pentru adulte: exploatarea prin muncă 33% , exploatarea sexuală – 21% și prin cerșit -12%. Ca și noi forme de exploatare: folosirea în activități criminale a persoanelor (prioritar bărbați) pentru transportarea migranților în spațiul UE, care sosesc din Orientul Mijlociu și Asia se deplasează în Bulgaria, Croația, Austria, Ungaria sosiți ilegal - 9 cauze penale (colaborare cu EUROPOL). O altă formă este folosirea femeii în calitate de 	

<p>Discuții/Dezbateri de la Participanți</p>	<p>mamă surogat – 1 cauză penală, Grecia. O cauză penală similară pe 5 persoane, un grup de femei din Uzbekistan, dar au venit din Ucraina în Moldova pe perioada sarcinii și urmau să plece pentru nașterea copiilor. Pe această cauză se colaborează cu omologii din Ucraina. Sunt cauze pe exploatarea prin muncă intern a cetățenilor străini și naționali. Numărul total de victime pentru 2024 încă nu este definitivat. Aceste date vor fi reflectate în raportul național, 2024.</p> <p>Lilia Pascal – a menționat importanța schimbului de date și informații în cadrul ședinței pentru a avea o mai bună analiză și planificare pentru anul 2025. Și domeniul social s-a confruntat cu mari provocări în ultima perioadă în domeniu, una fiind și implementarea reformei RESTART, care necesită un șir de adaptări legislative, normative dar și pregătirea specialiștilor noi intrați în sistem. A oferit cuvântul MMPS.</p> <p>Rodica Moraru-Chilimar – a prezentat următoarea informație:</p> <ul style="list-style-type: none"> - au fost angajați 43 de specialiști pentru asistența victimelor infracțiunilor (la moment sunt angajați 42), aceștia au fost instruiți, cu suportul OIM, inclusiv au fost instruite și EMD din cadrul MNRV. Există și un PA pentru implementarea MNRV. - (asistența străinilor) sunt 2 centre în Chișinău pentru victime sau prezumate victime, inclusiv străine, la nivel de republică sunt funcționale și centrele pentru refugiați, chiar dacă nu sunt în unele centre beneficiari. Insistăm să fie întreținute activitatea acestora pentru a avea aceste oportunități. <p>Lilia Pascal – 2 întrebări:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cum se va răspunde la un număr mare de beneficiară (cazurile precedente)? - s-a îmbunătățit calitatea mecanismului de identificare și referire a victimelor prin angajarea specialiștilor noi și cum este colaborarea cu poliția și alte instituții vizate în cadrul MNRV? <p>Rodica Moraru-Chilimari – la prima întrebare – o soluție definitivă azi nu este, dar exemplul Bangladesh a fost soluționat cu suportul OIM. Și la moment este un acord cu Centrul medical unde au fost plasate persoanele din Bangladesh pentru a ne acorda suportul temporar în plasament în caz de necesitate. A menționat și lansarea serviciului de supervizare/însoțire a victimelor, care va avea un impact pozitiv pentru victime.</p> <p>Cu referire la a doua întrebare – a menționat din nou instruirile de inițiere, care au avut loc conform unui curriculum nou pentru toți specialiștii (EMD), care au beneficiat de o abordare comună pentru fortificarea capacității acestora. A mai menționat și despre activitatea CC a MNRV, care au discutat și indicatorii de calitate pentru domeniu. Acești indicatori vor fi corelați și cu indicatorii din EUROSTAR.</p>	
---	---	--

	<p>Lilia Pascal – a menționat importanța cunoașterii a noilor provocări, dar și oportunități pentru o îmbunătățire a planificării, chiar dacă avem un PNA (HG 715/2023) pentru o perioadă de 5 ani.</p> <p>Vitalie Pșenicinîi – a menționat cazul victimei cu deficiențe fizice și plasamentul acesteia în centrul pentru persoane vârstnice, deoarece CAP nu este adaptat pentru astfel de cazuri și acest plasament a adus impedimente în investigare, dar și menținerea acestuia pe perioada investigării. A propus examinarea și crearea condițiilor de plasament și pentru astfel de cazuri în servicii specializate.</p> <p>Rodica Moraru-Chilimari – a dat replică și a explicat în detalii cazul discutat. Au fost evaluate serviciile actuale și se planifică reprofilarea acestora și CAP va fi adaptat pentru astfel de cazuri. Aceasta va fi posibil cu suportul OIM.</p>	
<p>7. Studiu analitic privind investigarea și judecarea cauzelor de trafic de persoane și a infracțiunilor conexe.</p>	<p>Diana Ioniță – a prezentat unele aspecte tehnice: Au fost examinate 100 de dosare. A fost elaborat un formular în baza căruia s-a realizat studiul. Prezentarea se anexează. Studiul a fost realizat de către 4 experți contractați domeniului prevenirii și combaterii TFU/practicieni (1 procuror, 2 avocați și 1 judecător CSJ): Diana Ioniță, Sergiu Russu, Elena Cobzac, Tatiana Catană. Analiza s-a realizat în dinamică și prin comparare cu datele Studiului anterior. Studiul a fost posibil de realizat cu suportul OIM.</p> <p>S-a observat că Moldova fiind țară de origine, acum a ajuns să fie și de tranziție, și de destinație. Sau schimbat și formele de exploatare, profilul victimelor. Referitor la metodele de recrutare tot au suferit schimbări: poziția de vulnerabilitate și înșelăciune rămân a fi prioritare.</p> <p>Obiectivele studiului au fost:</p> <ul style="list-style-type: none"> - analiza a 100 dosare cu soluții definitive TFU și infracțiuni conexe adoptate în perioada an. 2015-2021 (art. art. 165, 168, 206, 220,302 Cod penal); - identificarea unor tendințe de actualitate a TFU specifice pt. RM anterior preponderent ca țară de origine. Particularități de manifestare a TFU intern (metode utilizate, scopuri de exploatare...); - identificarea unor profiluri de actualitate pentru victima TFU și traficant; - identificarea motivelor recalificării de către o.u.p. sau instanțe, inclusiv de diferit grad de jurisdicție din TFU/TC în o infracțiune conexă; - identificarea dacă în cadrul procedurilor penale victima TFU a beneficiat de întreg pachet de asistențe posibile/accesibile (medicală, psihologică, socială, juridică...). <p>Aspectele de Procedură/Urmărirea penală:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sesizarea/autosesizare/denunț; 	

	<ul style="list-style-type: none"> - Metoda de investigare (reactivă/pro-activă); - Acțiuni procesuale (recunoașteri, audieri, confruntări, percheziții, expertize...); - Tratatamentul victimei în cadrul procedurilor; - Măsuri de protecție; - Condiții speciale de audiere a victimei și martorilor (art. 109, 110,110/1 Cpp); - Accesul victimei la servicii, la asistența juridică calificată; - Colaborare interdepartamentală, internațională; - Sechestre, confiscări; - Termene (u.p., calităților procesuale/bănuțit/învinuit/măsurilor preventive...) Rechiștoriu.... <p>Judecarea cauzelor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Repartizarea cauzei (prin considerarea art. 30 Cpp), caracterul ședințelor, ședințe preliminare; - Proceduri speciale (art.364/1 Cpp); - Termene de examinare, ședințe lucrative, amânări; - Tratatamentul părților vătămăte, considerarea procedurilor de audiere la u.p.; - Încadrarea acțiunilor, pedepse aplicate (art.79,90, 109 Cp); - Sechestre, confiscări, despăgubiri; - Calitatea actelor judecătorești, referințe la actele internaționale pertinente prevenirii TFU și exploatării; - Contestări, apel, recurs; - Opinii separate, încheieri interlocutorii... <p>Asistența și Protecția victimei:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stabilirea tratamentului victimei în cadrul procedurilor penale (dacă i s-au explicat și respectat drepturile procedurale, dacă s-a admis revictimizarea, aplicarea măsurilor de protecție... aplicabilitatea Alin. (4) art. 165 Cp.); - Satisfacția echitabilă a victimei (raportată aspectelor de despăgubiri din partea făptuitorului și compensații din partea statului); - Servicii specializate disponibile și asigurate victimelor; - Victima minoră; - Asistența juridică calificată pentru victimă; - Încadrarea juridică a faptei și statutul victimei; - Problematici disjungerii cauzelor și impactul asupra victimei; - Securitatea victimei, interacțiuni cu făptuitorul pe durata procedurilor.... <p>Grupul țintă a studiului a fost:</p>	
--	--	--

<p>Discuții/Dezbateri de la participanți</p>	<p>OUP, procurori, magistrați, asistenți sociali, alți membri interesați a echipei multidisciplinare, ONG, OI.</p> <p>Finalitatea acestui studiu le vede exprimate într-un Raport final care va conține și Recomandări, care urmează să fie examinate minuțios de către instanțele de drept și instituțiile guvernamentale pentru a realiza ajustări și completări în planificarea și implementarea politicilor de prevenire și combatere a TFU, dar și a protecției specializate a victimelor pe durata investigării, urmării penale a cauzelor, dar și despăgubirea prejudiciilor acestora.</p> <p>Lilia Pascal – a mulțumit mult expertei/expertiilor, dar și OIM pentru suport. A menționat interesul față de studiu și că prezentarea va fi expedită participanților. Raportul final va fi prezentat în cadrul unui grup de lucru mai restrâns unde vor fi examinate toate lacunele identificate și recomandările experților. A recomandat ca Raportul să fie prezentat și examinat, de asemenea, și cardul unei ședințe a Grupului coordonator al organelor de drept pe lângă Procurorul General. Studiul este ca o resursă și pentru instituțiile sociale.</p> <p>Igor Lambă – PG face periodic analize și în mare parte multe din concluziile stipulate în cadrul studiului sunt similare cu ale analizelor efectuate de PG. A propus ca la finalizarea raportului să fie luate în considerare și aceste concluzii.</p> <p>Diana Certan-Donoagă - a mulțumit personal expertei, dar celor alți 3 care au realizat o muncă considerabilă. De asemenea a stipulat că urmare a recomandărilor și lacunelor identificate, ulterior va fi revizuită curricula de instruire de la INJ (acesta a fost și un scop al studiului) și să se realizeze instruire pentru procurori și ofițeri de urmărire penală.</p>	
<p>6. Cercetare privind incidentele de trafic, tendințele, riscurile și vulnerabilitatea la traficul de persoane în Moldova în contextul războiului din Ucraina - concluzii preliminare</p>	<p>Kiril Sharapov, profesor asociat la Universitatea de Științe Aplicate din Edinburgh Napier, Coordonator al rețelei de cercetare în migrație și mobilități - a prezentat constatările preliminare a studiului (<i>Prezentarea se anexează</i>). Astfel de studii au fost realizate în România și Polonia.</p> <p>Au fost elaborate întrebări de cercetare și colectare de date. Acestea au fost colectate în două runde (februarie-martie și aprilie-iunie 2024) și evaluarea a fost realizată în toată Moldova (9–13 septembrie 2024) și au participat ONG-uri, forțele de ordine, agențiile ONU și furnizorii de servicii. Total: 22 de interviuri finalizate, în principal în limba rusă. Metodologie: eșantionare aleatorie, chestionare multilingve și participare voluntară (română, rusă, ucraineană).</p> <p>Interviurile au fost realizate în conformitate cu Standarde etice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Confidențialitatea participanților și consimțământul informat sunt prioritare. - Detalii de identificare eliminate; servicii de suport oferite acolo unde este necesar. <p>Observații:</p>	

<p>Discuții/Dezbateri de la participanți</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Până în august 2024, nu a existat o creștere semnificativă a cazurilor identificate de trafic de persoane în rândul ucrainenilor strămuți. - Moldova (2023): Creștere ușoară a victimelor traficului (151 în 2022 la 169 în 2023) fără legătură cu refugiații ucraineni (GRETA 2024). - Raportul GTiP: Majoritatea victimelor din Moldova au fost cetățeni străini, exploatate prin muncă. - Măsuri de protecție: Cadrele de urgență, legăturile culturale și factorii socio-demografici pot fi atenuat riscurile de trafic. <p>Contextul cercetării: Deplasarea și traficul de persoane în rândul cetățenilor ucraineni.</p> <p>Contextul deplasării: invazia din februarie 2022 a dus la strămutarea semnificativă a cetățenilor ucraineni.</p> <p>3 Întrebări de cercetare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Refugiații ucraineni raportează indicatori de trafic? - Ce vulnerabilități sporesc riscurile de exploatare și trafic? - Care este prevalența auto-raportată a traficului? <p>Temele cheie din perspectivele părților interesate au fost: Mecanisme de sprijin structural; Cadre juridice și politice; Provocări economice; Sănătate și Servicii Sociale; Migrație iregulată; Malul stâng; Măsuri preventive; Sustenabilitate; Riscuri viitoare.</p> <p>Constatările preliminare și riscuri pentru viitor au fost structurate, după cum urmează: Exploatarea forței de muncă: Riscuri în sectorul nereglementat de reconstrucție al Ucrainei (atenție la protecția muncii). Sărăcie economică: retragerea continuă a ajutorului poate lăsa populațiile vulnerabile neprotejate. Eșecuri de adaptare: Disperarea crescută și scăderea capacităților de adaptare în rândul refugiaților pot duce la alegeri riscante. Romi și grupurile marginalizate: cei rămași în afara sistemelor de sprijin, care se confruntă cu riscuri disproporționate. Monitorizare continuă: Observarea continuă a vulnerabilităților și riscurilor este esențială. Cercetări viitoare: sunt necesare studii țintite pentru a aborda: decalajul dintre pragurile de vulnerabilitate și alocarea ajutorului/asistenței; exploatarea muncii în sectoare specifice (inclusiv reconstrucția post-conflict dereglementată în Ucraina); riscuri specifice pentru grupurile marginalizate, cum ar fi comunitățile de romi; riscuri asociate cu activități specifice (trecerea neregulată a frontierei);</p>	
---	---	--

	<p>monitorizare holistică: În timp ce traficul rămâne o crimă gravă, alte forme de abuz, violență și exploatare care nu fac trafic trebuie, de asemenea, să fie urmărite în mod constant.</p> <p><i>Întrebări și comentarii pot fi expediate la adresa: k.sharapov@napier.ac.uk</i></p> <p>Lilia Pascal – a mulțumit expertului pentru prezentare și a menționat necesitatea acestei cercetări, chiar dacă nu au fost identificate victime printre rândurile refugiaților din Ucraina. Este important de luat în considerație concluziile stipulate, îndeosebi de atras atenția la vulnerabilitatea acestor persoane. Raportul final va fi prezentat pe această platformă, dar și pe alte platforme după necesitate și solicitare.</p> <p>Viyaleta Volkava – a mulțumit expertului și a mulțumit partenerilor pentru participare și prezentare de informații utile în cadrul cercetării și colaborarea dintre toți actorii implicați. Rezultatele cercetării, dorește să ajungă să facă mai sigură și mai adecvată protecția victimelor.</p>	
<p>5. Concluziile si recomandările studiului: “Analiza situațională privind funcționalitatea Comisiilor teritoriale pentru combaterea traficului de ființe din Republica Moldova”</p> <p>Discuții/Dezbateri de la participanți</p>	<p>Acest studiu a fost realizat de către Iurii Podarilor, expert, și Viorelia Rusu, expertă, fiind contractați de către Misiunea OSCE în RM. Raportul preliminar a fost prezentat în 03 iunie 2024, în cadrul ședinței GTC al SP iar Raportul final a fost prezentat în cadrul ședinței tehnic coordonatoare a OSCE din 6 decembrie 2024. Prezentarea va fi distribuită participanților. Au fost prezentate doar unele concluzii și recomandări ale acestui studiu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Îmbunătățirea cadrului regulatoriu ce ține de activitatea CT prin ajustarea Regulamentului-cadru a activității CT, delimitarea clară în atribuțiile CT și ATAS/STAS (specialistului pentru prevenirea și combaterea violenței în familie și reabilitarea victimelor infracțiunilor) ce ține de coordonarea activității de prevenire și combatere a TFU la nivelul APL II, care au devenit necesitate, urmare implementării reformei RESTART; - Elaborarea/reactualizarea cadrului normativ și metodologic în domeniul asistenței și protecției victimelor infracțiunilor în contextul prevederilor Programului MNRV (implementarea Legii 137/2016), care ar specifica sinergia/conexiunea cu mandatul CT; se propune ca funcția Secretarului CT să fie atribuită Specialistului în domeniul violenței în familie și reabilitării victimelor infracțiunilor din cadrul ATAS/STAS, cu includerea sarcinii în Fișa de Post; - Dezvoltarea programului de creștere a capacităților profesionale ale membrilor CT (instruire inițială și continuă), sporirea susținerii metodologice și facilitarea procesului de schimb de bune practici între CT; - Oferirea suportului Secretariatului Permanent al CNCTFU în elaborarea materialelor informaționale pentru populație/elevi/prezumeți victime privind TFU, tendințele noi și serviciile 	

	<p>existente; materialelor video inclusiv spoturi video; modulelor de lecții pentru diferite grupuri țintă; susținerea și promovarea serviciilor Liniei Fierbinte naționale pentru migrație sigură și anti-trafic; oferirea suportului instituțiilor de învățământ prin dotarea cu panouri informaționale;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dezvoltarea proiectelor și inițiativelor de suport pentru liderii locali/agenții economici în legalizarea forței de muncă, ca o măsură de prevenire a TFU (cartografierea stânelor existente și ajutorarea liderilor economici din ramura oieritului să-și poată continua activitatea, dar în condițiile legale și sigure pentru angajații săi); - Monitorizarea activității CT și arhivarea documentației de activitate a CT; - Susținerea și consolidarea ONG-urilor locale cu activități de prevenire și combaterea a TFU. 	
<p>8. Concluzii finale. Închiderea ședinței</p>	<p>Lilia Pascal - A menționat că sunt lacune în mecanismul de cooperare cu instituțiile din APL în domeniul TFU. Recomandările studiului vor fi luate în considerare în carul planificării politicilor de către specialiștii instituțiilor cu atribuții de realizare a politicii naționale anti-trafic.</p> <p>Diana Certan-Donoagă – a solicitat să se stabilească subiectele pentru următoarea ședință, dar și a ședinței CN CTFU.</p> <p>Totodată a informat audiența despre activitățile deja planificate pentru următoarele 3 luni:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Seminare pentru polițiști și procurori din Chișinău; - va fi actualizată Curricula de instruire a INJ; - în colaborare cu MMPS vor fi realizate 10 ateliere pentru specialiștii noi angajați și specialiștii din domeniul sănătății: - reabilitarea a 2 centre (CAP și încă un centru din cadrul MMPS) - activități de informare/conștientizare a în localitățile dens populate cu persoane de etnie romă; - va fi organizat un atelier de lucru la nivelul APL din or. Soroca - vor fi organizate instruirii pentru specialiștii noi din domeniul protecției drepturilor copilului (de 2 zile). <p>Lilia Pascal - a punctat necesitatea cooperării instituțiilor și a partenerilor pe perioada de planificare pentru a exclude dublarea activităților sau omiterea a unor necesități stringente. A mulțumit pentru participare la ședință și colaborarea frumoasă pe parcursul anului 2024.</p>	

